

Metodkompassen – kulturvetarens metodbok

Alla som ska skriva en kulturvetenskaplig uppsats eller som redan har gjort det vet hur svårt det kan vara att hitta rätt metod att använda sig av. Särskilt i början av ens karriär som kulturvetare kan det kännas som att man är ute på djupt vatten. Läroboken *Metodkompassen*¹ är just vad den utger sig för att vara, nämligen ett instrument att använda när man försöker navigera på metodhavet. Boken är tänkt att fungera som ett stöd i uppsatsarbetet för studerande i olika kulturvetenskaper, även om exemplen i artiklarna är hämtade från folkloristikens, historiens och religionsvetenskapens ämnesområden. Artikelförfattarna är lärare eller forskarstuderande i dessa ämnen, och en del av dem har i denna bok skrivit om metoder de själva använt eller använder i sin egen forskning.

Enligt redaktörerna ska boken inte ses som ett regelverk utan tanken har varit att ge en introduktion till olika metoder och ge läsarna av boken ett metodologiskt diskussionsunderlag. Artiklarna i boken ger detta till trots inget "flummigt" intryck. Det finns i många fall gott om handfasta och konkreta råd för hur man ska gå till väga när man använder sig av de olika metoderna. Artikelskribenterna visar på ett oftast lättillgängligt sätt och med tydliga exempel metoder som är möjliga och användbara när man skriver uppsatser.

Bokens två delar heter "Med karta och kompass" och "Att välja riktning". Den första delen innehåller en diskussion om metod och uppsatsskrivning utgående från en handledares synvinkel, en översikt av olika materialkategorier, en presentation av statistiska metoder för kulturvetare, en beskrivning av deltagan-

de observation, samt en presentation av hur man använder intervjuer när man skapar sitt eget forskningsmaterial. Del två inleds av en artikel om vikten av källkritik, medan de resterande beskriver olika analysredskap. I denna del av boken får man lära sig om olika analysmetoder för folkloristiska uppteckningar, grunderna i kulturanalys, diskursanalys, berättelseanalys, intertextualitet som teori och analysmetod, religionspsykologiska metoder, samt symbolanalys. I slutet av boken finns ett avsnitt där viktiga termer som används när man skriver uppsatser förklaras och definieras.

Metodkompassen är en bok jag själv saknade när jag skrev mina första kulturvetenskapliga uppsatser. Det finns många djuplodande verk om olika metoder, men för en nybörjare är det bra att så många olika metoder finns samlade mellan samma pärmar. För en längre hunden studerande är boken förträfflig som repetition, aptitretare eller tankeutvidgare eftersom den visar upp mångfalden inom metodområdet. *Metodkompassen* skiljer sig också märkbart från alla handböcker om hantverket att skriva uppsats. Samtidigt finns det ändå ett pedagogiskt drag i många av artiklarna, vilket på ett handfast sätt leder läsaren vidare. Artikelskribenterna har lyckats kombinera ett vetenskapligt förhållningssätt med ett lättfattligt språk och tydliga exempel så att slutresultatet blir en lärobok som alla kulturvetare borde ha hemma i bokhyllan.

Sofie Strandén

¹ *Metodkompassen – kulturvetarens metodbok*. Red. Lena Marander-Eklund, Ruth Illman och Blanka Henriksson. Åbo: Åbo Akademi 2004. (Religionsvetenskapliga skrifter 61.) 300 s.